

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Mf.III.40.093/2020/8.

A felperes:

felperes neve (felperes lakcíme)

Az alperes:

Alperes neve (alperes lakcíme)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Gally Mihály ügyvéd (jogi képviselő címe.)

A per tárgya:

Elmaradt munkabér, kártérítés és sérelemdíj iránti igény

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Gyulai Törvényszék 7.M.70.006/2020/17/I.

A fellebbező fél és a fellebbezés sorszáma:

Felperes, 7.M.70.006/2020/22., 24.

Csatlakozó fellebbezést előterjesztő fél és a csatlakozó fellebbezés sorszáma:

Alperes, Mf.III.40.093/2020/3.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, és az alperes marasztalását jövedelempótló kártérítés címén 151.335,- (Százötvenegyezer-háromszázharmincöt) forintra, míg költségeket pótló kártérítés címén 111.897,- (Száztizenegyezer-nyolcszázkilencvenhét) forintra leszállítja.

Az alperest terhelő, az állam javára a Gyulai Törvényszék Gazdasági Hivatala külön felhívására fizetendő eljárási költséget 42.064,- (Negyvenkettőezer- hatvannégy) forintra leszállítja azzal, hogy a további 195.586,- (százkilencvenötezer-ötszáznyolcvanhat) forint költség az állam terhén marad.

Az alperest terhelő, az állam javára a Nemzeti Adó- és Vámhivatal külön felhívására fizetendő elsőfokú eljárási illetéket 35.335,- (harmincötezer-háromszázharmincöt) forintra leszállítja azzal, hogy a további 164.302,- (százhatvannégyezer-háromszázkettő) forint elsőfokú eljárási illeték az állam terhén marad.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 116.847,- (Száztizenhatezer-nyolcszáznegyvenhét) forint másodfokú eljárási költséget.

A le nem rótt 191.953,- (Százkilencvenegyezer-kilencszázötvenhárom) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A tényállás

[1] Az alperes tevékenységi körébe tartozik üdülőingatlanok kezelése. A felperes 2016. május 1. napjától munkaviszonyban állt az alperesnél medencegépész munkakörben. Feladatai közé tartozott az üdülőkhoz tartozó medencék takarítása, tisztítása, valamint az üdülők takarítása is. A felperes a perbeli munkahelyi baleset időpontjában bejelentett munkaviszonnyal nem rendelkezett, és az alperes munkavédelmi oktatásban sem részesítette.

[2] A felperes 2018. július 1. napján dél környékén a alperesi üdülő címe. szám alatt található alperesi üdülőhöz tartozó medencét takarította. A takarítás részeként a medencétől mintegy 70-80 cm-re található 60x60 cm-es gépészeti akna műanyag tetejét eltávolította, az aknában található csatlakozóhoz illesztette a medence takarításához szükséges porszívócső végét, majd megkezdte a tisztítást. Ennek során a medencétől hátrafelé haladva, figyelmetlenségből jobb lábbal a nyitott aknába lépett, melynek következtében elvesztette az egyensúlyát, részben a 119 cm mély aknába esett és sérülést szenvedett. Ezt követően értesítette az alperesnél dolgozó kollégáit, akik kihívták a mentőt. A felperest az Kórház Sürgősségi Betegellátási Osztályára szállították, ahol mellkas rtg. és hasi UH készült, mely a jobb oldali X. bordán a középső hónalj vonalban elmozdulás nélküli törést igazolt. A helyszíni ellátás során a jobb mellkas alsó részén sávszerű bőrzúzódásos területet és nyomásérzékenységet észleltek. A felperes fejét ütés nem érte, végtagjai nem sérültek. A felperes a mellkas bőrének zúzódása és jobb oldali X. bordatöréses sérüléseket szenvedte el, melyek maradványtünet visszahagyása nélkül gyógyultak. A felperes a sérülések ellátását követően mintegy 40 perccel saját felelősségére elhagyta a kórházat és a továbbiakban otthonában gyógyult. A bordatörés gyógytartama 28 nap, a bőrsérülés pedig 8 napon belül gyógyult. A felperes közepesen nehéz fizikai munkával járó munkakörét figyelembe véve további 4 hetes rehabilitációs gyógytartam volt indokolt.

[3] A keresőképtelenség 56 napjára a felperesnek bruttó 302.669,- forint jövedelemkiesésből származó egyéni járulékokkal (18,5%) csökkentett kára keletkezett.

[4] A balesettel összefüggésben a felperes Algoflex Forte fájdalomcsillapító gyógyszert szedett, a 8 hetes rehabilitációs időszakában napi 2-3x1 dózisban.

[5] A házi munkák (mosás, takarítás, bevásárlás) körében a 28 napos gyógytartam idejére, napi 2 óra kisegítésre volt a felperesnek szüksége, melyet akkori barátnője, személy 1 neve nyújtott részére, aki település neve minden nap elutazott a felperes szarvasi lakóhelyére egy Volkswagen Jetta típusú, 1900 cm³ hengerűrtalmú gépjárművel napi 82 km-t teljesítve.

[6] A felperesnek a balesetkor összetört és eltűnt a 100.000,- forint értékű, speciális védőbevonatú lencsét tartalmazó szemüvege, amely pótlásra került, valamint a Samsung S8 mobiltelefonjának kijelzője is megsérült, melynek javítása 60.000,- forintba került.

[7] Az üzemi balesettel összefüggő bordatörés a felperesnél egészségsérelmet eredményezett, mely a felperes életminőségét, különösen a keresőképtelenség időszakában fájdalmak jelentkezése, panaszosság, a mozgás nehezítettsége szempontjából kedvezőtlenül befolyásolta. A perbeli munkabaleset miatt felmerült keresőképtelenséget követően a felperesnél az üzemi balesetből társadalombiztosítási egészségkárosodás nem keletkezett, a már fennálló 18%-os egészségkárosodást kialakító kórállapotok egyike sem áll okozati összefüggésben az elszenvedett üzemi balesettel. Felperest egészségi állapota akár nehéz fizikai munka elvégzésére is képessé teszi, foglalkoztathatóságát orvosi szempontból megbetegedés nem zárja ki, illetve nem korlátozza, ebből a szempontból a felperes munkaköri alkalmassága fennáll.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[8] A felperes módosított keresetében 3.467.276,- forint megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Ezen összegből 200.000,- forintot, mint a 2018. június hónapra eső elmaradt munkabérkövetelését jelölte meg, 1.147.276,- forintot kártérítésként a 2018. július 1. napjától a 2018. december 20. napjáig tartó időszakra kiesett jövedelmeként követelt, 620.000,- forint kártérítés jogcímén balesettel összefüggő dologi kiadásaira hivatkozással kért, míg 1.500.000,- forintot sérelemdíj jogcímén érvényesített. A 620.000,- forint összegű dologi kiadásait a következőkben jelölte meg: 60.000,- forint a fájdalomcsillapítás során felmerült költsége, 280.000,- forint a rehabilitáció kapcsán igénybe vett masszöröknek kifizetett díj, 100.000,- forint az összetört szemüvegének pótlása, 60.000,- forint az összetört telefon kijelzőjének javítása. Az előbbieken túl ápolási szolgáltatás címén 120.000,- forintot követelt.

[9] Az alperes ellenkérelmében elismerte a felperes 2018. június havi elmaradt munkabérre irányuló igényét, ezt a per során kiegyenlítette; ezt meghaladóan azonban a kereseti kérelem elutasítását kérte. Az anyagi jogi kifogások között elsődlegesen a felperes elháríthatatlan közrehatására, illetve ellenőrzési körön kívüli okra hivatkozott. Azzal érvelt, hogy a felperes saját maga teremtette meg a balesetet előidéző okot azáltal, hogy az aknafedelet eltávolította, illetve amikor a medence takarításához kezdett, akkor azt – legalább részben – nem csukta vissza. Hivatkozott továbbá arra, hogy a felperes nem igazolta keresőképtelenségét, továbbá baleseti táppénzt nem igényelt annak ellenére, hogy a baleseti jegyzőkönyvet 2018. szeptember 24-én kézhez vette. Az elmaradt jövedelem címén előterjesztett kereseti követelést arra figyelemmel vitatta, hogy 2018. október 31-én megszűnt a felperes munkaviszonya. A jövedelempótló kártérítési igény kérdésében az összecszerúséggel kapcsolatban a jogalapi kérdésektől független vitató nyilatkozatot nem tett. A 620.000,- forint összegű kártérítési igény vonatkozásában bizonyítatlanságra hivatkozott. Ezen belül az ápolással kapcsolatos 120.000,- forintos költség kapcsán arra utalt, hogy a felperes valójában nem szorult ápolásra, illetve a barátnője az ápolástól függetlenül is látogatta volna.

Az elsőfokú ítélet

[10] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek jövedelempótló kártérítés címén 272.403,- forintot, költségeket pótló kártérítés címén 201.415,- forintot, sérelemdíj címén pedig 315.000,- forintot, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000,- forint perköltséget. Kötelezte továbbá az alperest, fizessen meg az államnak a Gyulai Törvényszék Gazdasági Hivatala külön felhívására 67.778,- forint költséget, míg a további 169.872,- forint költség az állam terhén marad. Kötelezte az alperest, fizessen meg az államnak a NAV külön felhívására 50.929,- forint eljárási illetéket, és megállapította, hogy a további 148.708,- forint eljárási illeték az állam terhén marad.

[11] Az ítélet jogi indokolásában az elsőfokú bíróság felperes személyes meghallgatása, a tanúvallomások, a munkabaleseti jegyzőkönyv, a rendőrségi átírat, a mentési dokumentáció, az igazságügyi munkavédelmi és orvosszakértői szakértői vélemények alapján megállapította, hogy az alperesi munkáltató megszegte a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. tv. (a továbbiakban: Mvt.) 54. § (7) bekezdésének a) pontját, valamint az 55. § (1) bekezdés a) pontját és (2) bekezdését, amelyek előírják, hogy az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés érdekében a munkáltató köteles a szükséges utasításokat és tájékoztatást a munkavégzést megelőzően a munkavállalónak megadni, valamint a munkáltatónak oktatás keretében gondoskodnia kell arról, hogy a munkavállaló munkába álláskor elsajátítsa és a foglalkoztatás teljes időtartama alatt rendelkezzen az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés elméleti és gyakorlati ismereteivel, megismerje a szükséges szabályokat, utasításokat és információkat. Az oktatást rendes munkaidőben kell megtartani, és szükség esetén időszakonként - a megváltozott vagy új kockázatokat, megelőzési intézkedéseket is figyelembe véve - meg kell ismételni. Az oktatás elvégzését a tematika megjelölésével és a résztvevők aláírásával ellátva írásban kell rögzíteni. Az előírt ismeretek megszerzéséig a munkavállaló önállóan nem foglalkoztatható.

[12] A felperesi munkavállaló oldalán a bíróság az Mvt. 60. § (1) bekezdésének a) megsértését állapította meg, amely rendelkezés értelmében a munkavállaló csak a biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban, a munkavédelemre vonatkozó szabályok, utasítások megtartásával, a munkavédelmi oktatásnak megfelelően végezhet munkát. A munkavállaló köteles munkatársaival együttműködni, és munkáját úgy végezni, hogy ez saját vagy más egészségét és testi épségét ne veszélyeztesse. Így különösen köteles

- a) a rendelkezésére bocsátott munkaeszköz biztonságos állapotáról a tőle elvárható módon meggyőződni, azt rendeltetésének megfelelően és a munkáltató utasítása szerint használni, a számára meghatározott karbantartási feladatokat elvégezni;
- b) az egyéni védőeszközt rendeltetésének megfelelően használni és a tőle elvárható tisztításáról gondoskodni;
- c) a munkavégzéshez az egészséget és a testi épséget nem veszélyeztető ruházatot viselni;
- d) munkaterületén a fegyelmet, a rendet és a tisztaságot megtartani;
- e) a munkája biztonságos elvégzéséhez szükséges ismereteket elsajátítani és azokat a munkavégzés során alkalmazni;
- f) a részére előírt orvosi - meghatározott körben pályaalkalmassági - vizsgálaton részt venni;
- g) a veszélyt jelentő rendellenességről, üzemzavarról a munkáltatót azonnal tájékoztatni, a rendellenességet, üzemzavart tőle elvárhatóan megszüntetni, vagy erre intézkedést kérni a felettesétől;
- h) a balesetet, sérülést, rosszulletet azonnal jelenteni.

[13] Az alperes, mint munkáltató egyrészt nem megfelelően tájékoztatta, illetve munkavédelmi szempontból igazoltan nem oktatta a felperesi munkavállalót, másrészt a felperesi munkavállaló annak ellenére, hogy a munkatársai a munkafolyamatot megmutatták, betanították, ennek kapcsán már gyakorlattal is rendelkezett, a felismerhető veszélyt figyelmen kívül hagyva mégis úgy végezte a medencetisztítást, hogy a medence melletti gépészeti aknát részlegesen sem fedte vissza, illetve az előadása szerint a kezében levő kommunikációs eszközöket (telefon és walky-talky-t) figyelve a porszívócsövet hónalja alá szorítva testi épségére veszélyt előidéző módon hátrált az akna felé és ennek eredményeként szenvedte el a balesetet.

[14] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperesnek munkavédelmi oktatás nélkül is fel kellett volna ismernie, hogy a nyitott akna közelében a munkavégzés baleseti kockázattal jár. Nem találta bizonyítottnak azt a felperesi hivatkozást, hogy a munkavégzés közben az alperes telefonon és walky-talky-n sürgette a munka befejezését, a hívásokkal elvonta figyelmét és ez okozta a balesetet. Megállapította, hogy egy esetleges ilyen körülmény sem eredményezné a munkáltató vétkes magatartását. Kifejtette ugyanakkor, hogy az alperesi munkáltatónak általában is számolnia kellett a károkozó körülménnyel, így elvárható lett volna a munkavégzés területén fedél nélkül hagyott akna, mint baleset-kockázati tényező feltárása, illetve az ezzel kapcsolatos intézményesített figyelemfelhívás, a követendő magatartás oktatása, a kifejezetten erre irányuló utasítás. A felperes károsodásra vezető magatartása nem elháríthatatlan oka a bekövetkezett munkabalesetnek. Ha megtörtént volna a felperes vonatkozásában a megfelelő oktatás, tájékoztatás, utasítás, akkor esély mutatkozott volna arra, hogy a munkabaleset elkerülhető legyen. A bíróság kiemelte, a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. tv. (a továbbiakban: Mt.) 166. § (2) bekezdés a) és b) pontja alá tartozó mentesülési ok hiányában az alperesi munkáltató kártérítési felelőssége az Mt. 166. § (1) bekezdése alapján fennáll.

[15] A munkáltatói objektív felelősséget megalapozza az alperes munkavédelmi szabályszegése, ugyanakkor a munkavállaló felperes szabályszegése is megállapítható volt, ezért a bíróság az Mt. 166. § (2) bekezdését és a Kúria MK 31. számú állásfoglalását alkalmazva az alperesre terhesebb 90-10%-os kármegosztást alkalmazott.

[16] Az alperes a per során kiegyenlítette a felperes 2018. június hónapra érvényesített 200.000,- forint összegű munkabér követelését, így a felperes ezen kereseti követelésétől elállt, a bíróság e kereset vonatkozásában az ítélet meghozatalát megelőzően jogerősen megszüntette a pert.

[17] A felperes a 2018. július 1-től december 20-ig tartó időszakra (ezt követően jövedelempótló támogatást állapítottak meg részére) 1.147.276,- forint jövedelempótló kártérítést érvényesített, majd az Mt. 172. § (2) bekezdésére figyelemmel ezen kereseti követelését az egyéni járulékok összesen 18,5%-os mértékével csökkentve 935.030,- forintban jelölte meg.

[18] A perben kirendelt igazságügyi orvosszakértő szakvéleményét elfogadva az elsőfokú bíróság a keresőképtelenség indokolt hosszát a 4 hetes rehabilitációs gyógytartammal együtt 56 napban fogadta el, így az egyéni járulékokkal csökkentett jövedelemkiesés időarányosan 302.669,-forint. A felperesi vétkes közrehatás 10%-os mértékben történő figyelembevételével így az alperest 272.402,- forint jövedelempótló kártérítésre kötelezte a 2018. július 1. napjával kezdődő keresőképtelenség 56 napjára. Az ezt követő időszak vonatkozásában megállapította, hogy a felperes jövedelemkiesése nem áll okozati összefüggésben a 2018. július 1. napján bekövetkezett munkabalesettel, annak vonatkozásában az alperesi munkáltatót kártérítési kötelezettség nem terheli.

[19] A baleset során megsérült, eltűnt, majd a felperes édesanyja által pótolta felperesi szemüveg értékét a tanúvallomásokra figyelemmel 100.000,- forintban elfogadta. Az elsőfokú

bíróság a felperes 10%-os vétkes közrehatására figyelemmel az alperes kártérítési kötelezettségét e körben 90.000,- forintban határozta meg.

[20] A Samsung S8 mobiltelefon megsérült kijelzőjének kicserélése vonatkozásában szintén elfogadta a tanúvallomásokat, így annak összegét a felperesi közrehatás arányával csökkentett összegben, 54.000,- forintban határozta meg.

[21] Az igazságügyi orvosszakértői vélemény a felperesi keresőképtelenség 8 hetes időszakában az Algoflex forte gyógyszer felhasználása folytán 9.600,- forint költséget igazolt. A felperes a közrehatást figyelembevéve az elsőfokú bíróság 8.640,-forint kártérítés megfizetésére kötelezte az alperest e költségvetel vonatkozásában.

[22] A felperesnél felmerült házi munkával kapcsolatos segítség vonatkozásában a barátnő üzemanyag-költségével kapcsolatosan a felperes a munkabalesetet követő első 2 hónapjára érvényesített 120.000,- forint kártérítést. Az időarányosan megállapítható benzinköltséget az elsőfokú bíróság az igazságügyi szakértő által igazolt keresőképtelenség első 4 hetére vetítve 54.194,- forintban határozta meg, erre figyelemmel a felperes 10%-os közrehatása folytán az alperest 48.775,- forint kártérítés megfizetésére kötelezte.

[23] Az igazságügyi orvosszakértői vélemény nem támasztotta alá masször, csontkovács, kineziológus szolgáltatás indokoltságát, ezért ezen kereseti követelést az elsőfokú bíróság elutasította.

[24] A felperes által követelt sérelemdíj vonatkozásában az elsőfokú bíróság az igazságügyi orvosszakértői véleményt aggálytalannak tekintette, ezért erre figyelemmel határozta meg a felperesnek járó sérelemdíj összegét. Az a körülmény, hogy a baleset napján az elsődleges egészségügyi ellátás során gerinc vagy vállízületi sérülésre utaló adat nem merült fel, ezen panaszkort nem lehetett a baleseti panasszal okozati összefüggésbe hozni. A perbeli munkabalesetet megelőző hát- és deréktáji panaszokat pedig a háziorvosi kárton szerinti kórtörténet már tartalmazza. Az orvosszakértői vélemény megállapította, hogy a felperes 18%-os össz-szervezeti egészségkárosodását adó kórállapotok egyike sem áll okozati összefüggésben a 2018. július 1-jén elszenvedett üzemi balesettel. A felperes megbetegedései tekintetében a perbeli munkabaleset nem járt állapot rosszabbító hatással sem. Az orvosszakértői vélemény szerint a felperesi foglalkoztathatóságot orvosi szempontból korlátozó vagy kizáró megbetegedés nem állapítható meg, a felperes tanult szakmája és korábbi, illetve későbbi munkakörei vonatkozásában alkalmasnak mondható a munkavégzésre. Az életviteli elnehezülés hátterében nem jelölhető meg a baleseti sérülés, a pszichés visszahúzódás és mozgásszervi panaszok munkabalesettel való okozati kapcsolata nem igazolható.

[25] Az előbbiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a felperes által állított, gerincfájdalmak, a kézfelemeléssel összefüggő mozgáskorlátozottság, a munkavégzési képességgel kapcsolatos korlátozottság, a fekvéssel, alvással kapcsolatos, illetve aktív sportoláshoz képest bekövetkező tartós hátrányok, illetve ilyen jellegű panaszok miatt sérelemdíjat nem tartott megállapíthatónak. Ezen túlmenően azonban az alperesi munkáltató megfelelő munkavédelmi oktatás elmulasztása miatt fennálló vétkességét és a felperes vétkes közrehatását figyelembevéve a 8 hetes keresőképtelenség időszakára az személyiségi jogi kataszteren belüli egészségsérelem (bordatörés) miatt, a felmerült fájdalommassággal, panaszossággal, a kivitelezhető mozgások átmeneti korlátozottságával, funkciókárosodásával összefüggésben 315.000,- forint sérelemdíjat állapított meg a felperes részére.

[26] A felperes 2018. június havi 200.000,- forint iránti munkabér igényétől történő elállásra figyelemmel, a részbeni permegszüntetés folytán az e tétellel kapcsolatban felmerült 12.000,- forint eljárási illetéket a törvényszék annak 30%-ára, összesen 8.400,- forintra mérsékelte, a feljegyzett illeték összege így 208.037,- forintról 199.637,- forintra csökkent.

[27] A felperesi pernyertesség aránya az eredeti kereseti követelést is figyelembevéve 28,52%-ban volt meghatározható, ezért a költségjegyzékben felszámított perköltségek nettósítását követően a perköltségviselésére a nagyobb részben pervesztes felperest kötelezte az elsőfokú bíróság.

[28] A tárgyi költségfeljegyzési jogos perben a feljegyzett költséget és az eljárási illetéket részben az alperes viselte, részben pedig az állam terhén marad, figyelemmel arra, hogy a felperes részére a bíróság munkavállalói költségkedvezményt biztosított.

A fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[29] Az ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben elsődlegesen kérte az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását és az alperes marasztalásának felemelését a módosított kereseti követelésben megjelölt teljes – 2.935.030,- forint – követelésre (a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (a továbbiakban: Pp.) 383. §- alapján).

Másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és ugyanennek a bíróságnak új eljárás lefolytatására utasítását kérte a Pp. 380. § c) pontjára hivatkozással.

Kérte továbbá a pervesztesség-pernyertesség arányának megváltozására figyelemmel a perköltség viselésre történő kötelezésének mellőzését és az alperes kötelezését az elsőfokú eljárás során részben őt képviselő ügyvéd költségeire figyelemmel 203.200,- forint perköltség megfizetésére.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem megfelelően vizsgálta a peres felek közötti munkajogi kapcsolatot, a rendelkezésre álló iratok, illetőleg a perben előadottak, az abból levont ítéleti következtetés ellentmondásban vannak egymással és jogszabályellenes is. Elsődleges hivatkozása szerint az alperes munkaszerződés és bejelentés nélkül foglalkoztatta őt. Az elsőfokú bíróság nem vizsgálta azt, hogy a Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Kormányhivatala határozatában megállapította a bejelentés nélküli foglalkoztatását és kötelezte az alperest a munkaviszony bejelentésére 2017. május 1. napjától kezdődően. Ennek tényleges megtörténtét azonban az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, így abból sem a bejelentett munkaviszony időtartamára, sem a munkabérre, de a kötelezően fizetendő személyes járulékok, valamint a munkáltatót terhelő járulékfizetési kötelezettségre vonatkozóan sem vont le semmilyen következtetést, így a balesettel összefüggésben felmerült költségeire, az elmaradt munkabérre, az igényel sérelemdíjra valós megállapítást nem tudott tenni. Véleménye szerint az alperes a hatósági kötelezés ellenére sem tett eleget a foglalkoztatási jogviszony bejelentésének és ezáltal elzárta őt attól, hogy munkaviszonyával, illetve a bekövetkezett üzemi balesettel összefüggésben bármilyen igényt érvényesíthessen. Ez alól a felelősség alól az alperes nem mentesülhet, azt nem háríthatja át másra. Az előbbiek folytán nem állhat meg az üzemi balesettel összefüggésben az elsőfokú ítéletben megjelölt 10-90%-os felelősség megosztás, és a 28,52-71,48%-os pernyertesség-pervesztességi arány sem reális.

[30] Álláspontja szerint jogszabályellenesen történt munkaviszonyának megszüntetése 2018. október 31. napjával. Véleménye szerint ugyanis a keresőképtelenség időtartama alatt a munkaviszony nem szüntethető meg.

A felhívott iratok alapján nem felel meg a valóságnak, hogy az alperes őt 2018. augusztusában bejelentette. Ezt nem tartalmazzák ugyanis a munkaviszony jogellen megszüntetések kiállított iratok, hiszen azokon fel kellett volna tüntetnie az alperesnek az ő részére 2017. május 1. napjától havonta kifizetett jövedelmeket, levont járulékokat, adóelőlegeket. Erre adat csak hiányosan és a valóságnak nem megfelelően, illetve kizárólag 2018. augusztusára vonatkozóan áll rendelkezésre. Ezen iratok és a jogellenes munkaviszony

megszüntetése alapján jogosult kérni, hogy az alperes, mint munkáltató a teljes bejelentett időszakra számoljon el vele, fizesse ki valamennyi járandóságát, beleértve az egyéni járulékok és a fizetendő személyi jövedelemadó összegét is. Ennek hiányában ugyanis nincs társadalombiztosítási jogviszonya, mely jelentős személyes érdeksérelmet jelent. Ez sérelemdíjra való igényét jogalapjában és összecszerúságában egyaránt megalapozza.

[31] Véleménye szerint a keresőképtelenség időtartamát nem a munkáltató, hanem a háziorvos által kiállított igazolás határozza meg. Ennek hiányára nem hivatkozhat az a munkáltató, aki a munkaviszony bejelentésének elmulasztásával maga idézte elő azt a helyzetet, hogy a háziorvos a biztosítási jogviszonyt, a keresőképtelenséget nem tudta megállapítani. Erre figyelemmel álláspontja szerint jogszerű a 2018. július 1. és december 20-a közötti időszakra követelt elmaradt munkabér-követelés iránti igénye (935.030,- forint). Ugyancsak jogszerű – az egyéni járulékok, adóelőlegek vonatkozásában elszámolásának hiányára figyelemmel – ezen összegek kifizetésére vonatkozó követelése. Utalt arra, hogy az alperesi munkáltató 200.000,- forint összegű bruttó munkabért már elismert, ugyanakkor egyéni járulékkerhe 37.000,- forint és a rendelkezésre álló adatok alapján ennek levonására és befizetésére semmilyen perbeli adat sincs. Erre figyelemmel joggal kéri az erre vonatkozó sérelme megállapítását és a teljes összeg kifizetésére kötelezést, melynek mértéke 20 hónap időtartamra 740.000,- forint.

Ugyancsak nem került megállapításra és befizetésre a perbeli időszakban a munkáltatót személye után terhelő munkáltatói járulékfizetési kötelezettség összege sem, ami miatt a társadalombiztosítási szolgáltatásokat nem tudja a mai napig sem teljeskörűen igénybe venni, ez a szolgálati idő bármilyen nyugellátás megállapítására vonatkozóan hiányzik. Ezzel is sérelem érte, ami után az általa igényelt 760.000,- forint összeg reális követelés. Ebben a formában levezetett 1.500.000,- forint összegű sérelemdíj nem túlzó, hiszen a bejelentés nélküli foglalkoztatás következményeit élete végéig viselnie kell.

[32] A ténylegesen felmerült költségek vonatkozásában érvényesített igényeivel kapcsolatban előadta, hogy a társadalombiztosítási jogviszony hiányában kénytelen volt olyan gyógyszereket szedni, olyan orvosi segédeszközöket megvásárolni és olyan kezeléseket igénybe venni, amit ő vagy családtagjai meg tudtak fizetni.

Kifogásolta, hogy a baleseti jegyzőkönyv csak több mint 2 hónappal a baleset után, 2018. szeptember 24-én, míg a betegség időtartamára, a gyógyulási időre vonatkozó orvosszakértői vélemény több mint 2 évvel az üzemi balesetet követően készült el. Véleménye szerint a bíróság a szakértői jelentésből csak azokat a tényeket vette figyelembe, amelyek általánosságban jelölték meg a bekövetkezett üzemi balesetből keletkező sérülések és betegségek gyógyulási idejét, de nem vette figyelembe a szakértő azon megállapításait, hogy a konkrét, felperes személyére vonatkozó vizsgálatok és az orvosi papírok hiánya miatt konkrétan nem tudott nyilatkozni. Erre figyelemmel pedig a személyével kapcsolatos pontos gyógyulási idő nem állapítható meg.

[33] Sérelmezte, hogy a kereseti kérelmében megjelölte a képviselőjében eljáró ügyvédje munkadíjra vonatkozó igényét, az elsőfokú ítélet azonban erről egyáltalán nem döntött.

[34] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében a csatlakozó fellebbezésében előterjesztettek teljesítése mellett az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján, valamint a felperes kötelezését másodfokú perköltségének megfizetésére. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben felderítette, azt a bizonyítékok logikus és okszerű mérlegelésével helyesen állapította meg, azonban a kármegosztás arányára vonatkozóan levont jogi következtetése sérti a Pp. 279. §

(1) bekezdését, mely miatt az ítélet megváltoztatása íránt külön csatlakozó fellebbezéssel élt. A felperes pontosított keresetében jövedelempótló kártérítés címén nettó 935.030,- forint, költséget pótló kártérítés címén 620.000,- forint, sérelemdíj címén pedig 1.500.000,- forint, összesen 3.055.000,- forint megfizetésére kérte az alperes kötelezni. Ehhez képest a fellebbezésében jogcímenkénti meghatározás nélkül kereseti kérelme kielégítéseként 2.935.030,- forintba tartott igényt. Ez alperes véleménye szerint a kereset leszállításának minősül, azonban nem felel meg a Pp. 371. § (1) bekezdés b) pontjában megfogalmazott követelményeknek.

[35] A felperes fellebbezésében több helyen hivatkozott a szabálytalan foglalkoztatására, illetve a jogviszony jogellenes megszüntetésére, mivel azonban a keresete fentiekkel összefüggő kérelmet nem tartalmaz, álláspontja szerint ezen kérdések vizsgálata kívül esik a per keretein.

A keresetpótló kártérítéssel összefüggésben az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása a megalapozott igazságügyi szakértői véleményre figyelemmel helyesen tartalmazza, hogy a felperes balesettel összefüggő keresőképtelensége 56 napban állapítható meg, az ezt követő időszak jövedelem kiesése nem áll okozati összefüggésben a munkabalesettel. Ebben az időszakban a felperes nem állt a munkáltató rendelkezésére, munkát nem végzett, erre figyelemmel alperest kártérítési felelősség sem terheli.

[36] A felperes fellebbezésének 7. pontjában el nem számolt egyéni járulékok és adóelőleg címén 740.000,- forint, illetve 760.000,- forint megfizetésére is kérte az alperes kötelezését. A felperes keresetében ezen jogcímen igényt nem érvényesített, ezért követelése a Pp. 373. § (1) bekezdése által előírt keresetváltoztatási tilalomba ütközik, érdemben nem bírálható el.

A lefolytatott bizonyítás eredményeként az elsőfokú bíróság a balesettel okozati összefüggésben bekövetkezett költséget pótló kártérítési tételek összegét helyesen állapította meg, a kármegosztással ugyanakkor nem ért egyet, azt külön a csatlakozó fellebbezésben kifejtett indokok miatt támadta.

[37] Végül kijelentette, az elsőfokú bíróság a kialakult bírói gyakorlatnak megfelelően az aggálytalan igazságügyi orvosszakértői véleményre alapítottnan helyesen állapította meg a sérelemdíj összegét 315.000,- forintban, figyelemmel arra is, hogy a szakvélemény a felperes gerinc és váll fájdalma, valamint a munkabaleset közötti okozati összefüggést egyértelműen kizárta.

A csatlakozó fellebbezés

[38] Az alperes csatlakozó fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és az alperes marasztalásának leszállítását jövedelempótló kártérítés címén 151.335,- forinttal, költséget pótló kártérítés címén 111.897,- forinttal. A teljes fizetési kötelezettségét így a sérelemdíj nem támadott összegével együtt 578.232,- forint összegben kérte megállapítani. Kérte továbbá a felperes követelését a másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben felderítette és azt a bizonyítékok logikus és okszerű mérlegelésével helyesen állapította meg, azonban a kármegosztás arányára vonatkozóan levont jogi következtetés sérti a Pp. 279. § (1) bekezdését. Nem vitatta, hogy a felperes az alperesi munkáltatónál nem részesült dokumentált munkavédelmi oktatásban, azonban a perben meghallgatott tanú 1 neve és tanú 2 neve tanúk vallomásukkal azt igazolták, hogy a felperes a

munkavégzéssel kapcsolatos ismeretek birtokában volt, más munkatársakkal történt közös munkavégzés során a munkafolyamatokat megismerte, volt gyakorlata és a munkáltató megelégedésre látta el a feladatát. Az ítélet indokolása helyesen tartalmazza azt, hogy a végzett munkafolyamatokat illetően a felperes gyakorlott munkaerőnek számított, ezért munkavédelmi oktatás nélkül is tudnia kellett azt, hogy a nem visszahelyezett aknafedő baleseti kockázatot jelent, mégis e felismerhető veszélyt figyelmen kívül hagyva úgy végezte munkáját, hogy kezében távközlési eszközökkel hátrálva a nyitott akna felé közeledett. Véleménye szerint a perben beszerzett és bizonyítékként felhasznált igazságügyi munkavédelmi szakvélemény szintén alátámasztja azt az álláspontját, hogy a felperes a medencetakarítás során figyelmetlenül, gondatlanul járt el és a baleset bekövetkezte ezen figyelmetlen, hanyag magatartásával és nem a munkavédelmi oktatás elmaradásával áll okozati összefüggésben. A felperes által tanúsított gondatlanság munkavédelmi oktatással nem volt kiküszöbölhető, nem volt elhárítható. Mindezek alapján a jelentősebb felperesi közrehatásra tekintettel alperes álláspontja szerint a kármegosztás helyes aránya 50-50%-os, ezért a felperest jövedelempótló kártérítés címén 151.335,- forint, költségeket pótló kártérítés címén 111.897,- forint illeti meg, emellett alperes a sérelemdíj összegét nem vitatta.

[39] A csatlakozó fellebbezésre a felperes nyilatkozatot nem tett.

Az ítéltábla döntésének indokai

[40] A felperes fellebbezése alaptalan, az alperes csatlakozó fellebbezése alapos.

[41] A jogi képviselő nélkül eljáró felperes fellebbezése elsődlegesen az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatására és az alperes marasztalásának a teljes perbeli követelése összegére történő felemelésére irányult. Másodlagosan kérte, amennyiben az ítéltábla úgy ítéli meg, hogy újabb vagy kiegészítő bizonyítási eljárás lefolytatására van szükség, az elsőfokú ítéletet helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására. E fellebbezési kérelem alapjaként a Pp. 380. § c) pontját jelölte meg, mely az ítélet kötelező hatályon kívül helyezésének esete, ha az orvosolhatatlan formai hiányosság miatt nem felülbírálható. A Pp. nem adja meg a formai hiányosságnak a meghatározását, azonban a törvényjavaslathoz fűzött miniszteri indokolás szerint ez csak akkor fordulhat elő, ha a törvényben előírt kötelező tartalmi elemek közül az ítélet egyáltalán nem tartalmazza a rendelkező részt vagy az indokolást, és emellett nem állnak fenn az ítélet kiegészítésének feltételei sem. Ebben az esetben a tartalmi fogyatékoság következménye a másodfokú eljárás tárgyának – bíróság döntésének vagy jogi álláspontjának – a hiánya, mely a fellebbezés érdemi elintézésének akadálya. A fellebbezésben megjelölt abszolút hatályon kívül helyezési ok tehát nem a bizonyítás hiányossága esetén alkalmazandó, hanem akkor, ha lényeges tartalmi elemek hiányában nem felülbírálható az ítélet. A jelen esetben az elsőfokú bíróság ítéletének egyértelmű, határozott rendelkező része értelmezhető, az indokolásban pedig részletes jogi indokolás is kifejtésre került.

[42] Az ítéltábla, miután az ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére (Pp. 380. §) ok nem merült fel, felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján az erre irányuló fellebbezési és csatlakozó fellebbezési kérelem, valamint a fellebbezési ellenkérelem korlátai között gyakorolta. Ennek megfelelően a Pp. 371. § (1) bekezdés a)-d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak keretei között érdemben bírálta el a fellebbezést.

[43] Az előbbieket alapján az ítéltábla az elsőfokú ítélet nem fellebbezett részét nem érintette, a megfellebbezett rendelkezéseivel kapcsolatban pedig mindenekelőtt rámutat arra, az elsőfokú bíróság érdemi döntése – a kármegosztás arányát kivéve – helyes, és az ítéltábla annak indokaival is egyetért. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel, annak tartalmát illetően a következőket emeli ki.

[44] A sérelemdíj iránti igény összegszerűsége megalapozottságának alátámasztásául felperes fellebbezésében egy 740.000,- forintos és egy 760.000,- forintos követelési tételt jelölt meg, ez azonban – az alperes fellebbezési ellenkérelmében írtaktól eltérően – nem jelenti az eredeti kereseti kérelem módosítását (felemelését), illetve a fellebbezési kérelmében pontatlanul megjelölt összeg nem értelmezhető a kereseti követelés leszállításának sem, mivel egyébként a fellebbezése indoklásában semmilyen erre vonatkozó tényállítást felperes nem tett. Ellenkezőleg, a fellebbezés 3. oldal 6. bekezdés utolsó mondatában kifejezetten arra hivatkozott, hogy az „ebben a formában levezett 1.500.000,- forint sérelemdíj nem lehet túlzó”. A fellebbezés tehát nem tartalmaz nem megengedett kereset-változtatás [Pp. 373. § (1) bekezdés], az tartalma szerint az elsőfokon eredetileg előterjesztett teljes sérelemdíj-követelés megítélésére irányult.

[45] A munkáltató kártérítési felelősségére vonatkozó alapvető rendelkezéseket az Mt. 166. § és 167. § tartalmazza. A 166. § (1) bekezdése szerint a munkáltató köteles megtéríteni a munkavállalónak a munkaviszonnyal összefüggésben okozott kárt, az összegszerűséget érintő 167. § (1) bekezdésének első mondata értelmében pedig a munkáltató a munkavállaló teljes kárát köteles megtéríteni.

[46] Az alperes a perben nem vitatta a kártérítési felelősségét, csupán a felperes által megjelölt egyes kártételek felmerülését vonta kétségbe, illetve kármegosztást indítványozott.

[47] A költségek megtérítéséről az Mt. konkrétan nem rendelkezik, ugyanakkor a 177. § alkalmazni rendeli a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:522. §-át, melynek (1) bekezdése kimondja, hogy a károkozó a károsult teljes kárát köteles megtéríteni, a (2) bekezdés a) és c) pontjai pedig akként rendelkeznek, hogy e körben a károkozó köteles megtéríteni a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést, illetve a károsultat ért vagyoni hátrányok kiküszöböléséhez szükséges költségeket. A költségek indokoltságának megítélésakor tehát az előbbi jogszabályi rendelkezésekből kell kiindulni.

[48] A felperes fellebbezésében kifogásolta, hogy a szakértő a személyére vonatkozó vizsgálatok és az orvosi papírok hiánya miatt konkrétan nem tudott nyilatkozni, a pontos gyógyulási időtartamra, így az valójában nem állapítható meg. A perben azonban nem tudta bizonyítani a keresetében állított hosszabb gyógytartamot, erre figyelemmel az elsőfokú bíróság a beszerzett orvosszakértő vélemény alapján helyesen állapította meg, hogy a felperes munkahelyi balesetből eredő keresőképtelenségének indokolt hossza a 4 hetes rehabilitációs gyógytartammal együtt 56 nap. Ezt követően azonban a felperes nem jelentkezett munkavégzésre, ezért az alperes jogszerűen szüntette meg a felperes munkaviszonyát 2018. október 31-vel. Az alperes igazolta, hogy a keresőképtelenség alatti időszakra a felperes munkabérét rendezte, így helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes 2018. július 1. és december 20-a közötti időszakra követelt elmaradt munkabér-követelés iránti igénye alaptalan.

[49] Az elsőfokú bíróság a felperes további kárigényei közül a szemüveg és a mobiltelefon kijelző pótlását a megjelölt teljes összegben, a gyógyszerköltséget és a házi munkához nyújtott segítséggel kapcsolatos költséget mérlegeléssel csak részben, mérsékelt értékben fogadta el, míg a masször, csontkovács és a kineziológus szolgáltatás indokoltságát egyáltalán nem találta megalapozottnak. Ez utóbbiak kapcsán az ítéltábla osztja az elsőfokú bíróság megállapításait.

A perben kirendelt orvosszakértő véleménye – melyet az ítéltábla is aggálytalannak tekintett – megfelelően indokolta a felperesi keresőképtelenség 8 hetes időszakában felmerült tényleges gyógyszerigényt, mely alapján az elsőfokú bíróság helyesen határozta meg annak összegét.

A felperesnél felmerült házi munkában való segítség vonatkozásában a kereset a segítőnél felmerült üzemanyag-költséget jelölte megtérítendő kárként. Ezzel kapcsolatosan a

munkabalesetet követő első 2 hónapra érvényesített 120.000,- forint kártérítésből az elsőfokú bíróság az igazságügyi szakértő által igazolt keresőképtelenség első 4 hetére vetítve, a megjelölt gépjármű hivatalos fogyasztását alapul véve időarányos benzinköltség-térítést állapított meg felperes javára.

Az igazságügyi orvosszakértői vélemény nem támasztotta alá masször, csontkovács, kineziológus szolgáltatás igénybevételének indokoltságát, a felperes pedig fellebbezésében semmilyen többletindokot nem jelölt meg, amelyre figyelemmel e körben az elsőfokú bíróság helytálló döntése felülmérlegelésre szorulna.

[50] A felperes fellebbezésében részletesen kifejtette, az alperes azon eljárása, hogy munkaviszonyát 2017. májusa és 2018. júliusa között nem jelentette be, milyen károkat okozott neki. Kifogásolta a peres felek közötti munkajogi kapcsolat részletesebb vizsgálatának hiányát. Valójában az a tény, hogy az alperes csak utólag tett eleget a munkaviszony bejelentési kötelezettségének – az alperes fellebbezési ellenkérelmében kifejtetteknek megfelelően – kívül esik a jelen kártérítési per keretein, kifejezetten erre irányuló kereseti kérelem hiányában érdemben nem is vizsgálható.

[51] A fellebbezési eljárásban a felperes a sérelemdíj kapcsán annak összegét kérte felemelni, míg az alperes sem jogalapját, sem összegét nem vitatta, ezért e körben az ítéletábra is kizárólag az összegszerűséget vizsgálta.

[52] Az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor a sérelemdíj összegének meghatározásakor a Ptk. 2:52. § (3) bekezdésében rögzített szempontok értékeléséből indult ki, azaz vizsgálta a jogsértés súlyát, a felróhatóság mértékét, valamint a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatását. Ennek során helyesen értékelte azt a körülményt, hogy a baleset napján az elsődleges egészségügyi ellátás során a felperes gerinc vagy vállízületi sérülésére utaló adat nem merült fel, ezen panaszokt nem lehetett a baleseti panasszal okozati összefüggésbe hozni. A perbeli munkabalesetet megelőző hát- és deréktáji panaszokat a háziorvosi karton szerinti kórtörténet már tartalmazta.

[53] Az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez való jog ugyanakkor a munkavállaló Alaptörvényből eredő jogosultsága, ebből eredően az e jogot biztosító munkavédelmi szabályok megsértése a felróhatóság mértékének magas szintjét eredményezi. A jogsértésnek a sértettre gyakorolt hatása körében az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a felperes szakértői véleménnyel igazolt, munkahelyi balesettel összefüggő testi és lelki megrázkódtatásának, testi és lelki egészségének sérelmét.

[54] Mindezekre figyelemmel az ítéletábra a jogsértés súlyával, a felróhatóság mértékével, továbbá a jogsértésnek a felperesre és környezetére gyakorolt hatásával, annak tartós kihatásával arányosnak találta az elsőfokú bíróság által megítélt 350.000,- forint sérelemdíjat. Az ítéletábra megítélése szerint ez az összeg jelenti a szükséges és elégséges kompenzációt a felperes által bizonyítottan elszenvedett, de jelen esetben nem tartós, és nem túl súlyos immateriális hátrányokkal kapcsolatban, emellett illeszkedik a társadalom – hasonló tárgyú perekből kitűnő – általános értékítéletéhez, a baleset idején fennálló értékviszonyokhoz.

[55] Az előbbiekre figyelemmel a felperes fellebbezése a további sérelemdíjigény tekintetében is alaptalan.

[56] Az elsőfokú bíróság az Mt. 166. § (2) bekezdését és az MK 31. számú állásfoglalását alkalmazva az alperesre terhesebb 90-10%-os kármegosztást alkalmazott. Ezt a kármegosztást támadta az alperes a csatlakozó fellebbezésében és kérte annak 50-50%-ra történő megváltoztatását.

[57] Az Mt. 166. § (1) bekezdése értelmében a munkáltató köteles megtéríteni a munkavállalónak a munkaviszonnyal összefüggésben okozott kárt. A (2) bekezdés a), illetve b) pontjai szerint mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt az ellenőrzési körén kívül eső olyan körülmény okozta, amellyel nem kellett számolnia és nem volt elvárható,

hogy a károkozó körülmény bekövetkezését elkerülje vagy a kárt elhárítsa, vagy ha a kárt kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása okozta.

[58] Az Mt. 167. § (1) bekezdése alapján a munkáltató a munkavállaló teljes kárát köteles megtéríteni. Nem kell megtéríteni azt a kárt, amellyel kapcsolatban bizonyítja, hogy bekövetkezése a károkozás idején nem volt előre látható. A (2) bekezdés értelmében nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amelyet a munkavállaló vétkes magatartása okozott, vagy amely abból származott, hogy a munkavállaló kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget.

[59] A munkavállaló egészségének a munkaviszonyával összefüggésben történő olyan megsértése esetén, amelynek bekövetkezésében vétkes magatartása is közrehatott [Mt. 167. § (2) bekezdése], a munkáltatónak az Mt. 167. § (1) bekezdésén alapuló felelősségének mértéke nem aszerint alakul, hogy a munkáltatót is terheli-e vétkesség, s ez milyen arányban áll a munkavállaló vétkességével. A kárviselés arányát az dönti el, hogy a munkavállaló vétkes közrehatása milyen mérvű volt. A munkavállaló vétkessége súlyának és ehhez képest a kárviselés arányának meghatározásánál azonban jelentősége van annak, hogy a munkáltató a kár bekövetkezésében maga is vétkes magatartással hatott közre (MK. 31. sz. állásfoglalás).

[60] A perben szerzett igazságügyi munkavédelmi szakvélemény alátámasztotta (7.M.70.006/2020/6. számú szakértői vélemény 7. oldal, 5. pont), hogy a felperes a medencetakarítás során figyelmetlenül, gondatlanul járt el, és a baleset nem a munkavédelmi oktatás hiánya miatt következett be. A munkáltató a felhívott jogszabályokon alapuló felelőssége alól - egészben vagy részben - csak az Mt. 166. §-ának (2) bekezdésében megállapított feltételek fennállása esetén mentesülhet. Ehhez azonban neki kell bizonyítania, hogy a kárt működési körén kívül eső elháríthatatlan ok vagy kizárólag a károsult munkavállaló elháríthatatlan magatartása okozta. Ennek hiányában is mentesül a kár ama részének viselése alól, amelyet vétkes magatartásával a munkavállaló idézett elő. Ez utóbbi esetben van helye kármegosztásnak. A kárviselés arányát ehhez képest az dönti el, hogy a munkavállaló vétkes magatartásával hozzájárult-e a kár bekövetkezéséhez, s amennyiben igen, ez a közrehatás milyen mértékű volt. A munkavállaló vétkességéhez igazodó kárviselés arányának meghatározásánál az eset összes körülményeire tekintettel kell lenni. Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a munkáltató vétkes magatartással a kár bekövetkezésében (a munkavédelmi oktatás, illetve az ellenőrzés elmulasztásával) maga is közrehatott (MK. 31. sz. állásfoglalás).

[61] Az előbbi szempontokat mérlegelve az ítéltábla arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperesi munkáltató objektív felelőssége, munkavédelmi szabályszegése, illetve a felperes vétkes munkavállalói szabályszegése (gondatlan magatartása) azonos arányban hatott közre a kár bekövetkezésében, azok 50-50%-os arányban állnak egymással, erre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, a megalapozott csatlakozó fellebbezés útján megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 383. § (2) bekezdése szerint részben megváltoztatta, és az alperes marasztalását jövedelempótló kártérítés címén 151.335,- forintra, míg költségeket pótló kártérítés címén 111.897,- forintra leszállította.

[62] Az elsőfokú eljárásban a felperes jogi képviselője 203.200,- forint, míg az alperes jogi képviselője 150.000,- forint ügyvédi munkadíjigényt jelölt meg. Az elsőfokú ítéletben a bíróság a felszámított perköltségek nettósítását követően a pernyertesség-pervesztesség arányában helyesen a nagyobb részben pervesztés felperest kötelezte 50.000,- forint perköltség megfizetésére (13. oldal [55] bekezdés). A felperes eredménytelen fellebbezése és az alperes eredményes csatlakozó fellebbezése folytán a pernyertesség-pervesztesség aránya a felperes számára tovább romlott, ezért alaptalan volt a felperes elsőfokú ügyvédi munkadíj összegére és viselésére irányuló fellebbezése. Külön erre irányuló csatlakozó fellebbezési kérelem (elsőfokú eljárási költségfelszámítás) hiányában a másodfokú ítélet ugyanakkor az elsőfokú perköltség összegét nem érinthette [Pp. 81. § (5) bekezdés, 82.

§ (3) bekezdés].

[63] A pernyertesség-pervesztesség arányának megváltozására figyelemmel a Pp. 83. § (2) bekezdés értelmében az alperest terhelő, állam által előlegezett elsőfokú perköltség, valamint az eljárási illeték összegét az ítéltábla – hivatalból eljárva – leszállította, míg az állam terhén maradó – felperesi pervesztességhez igazoldó – elsőfokú perköltség és eljárási illeték összegét felemelte, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta [Pp. 383. (2) bekezdés].

[64] Az eredménytelenül fellebbező felperest az ítéltábla a Pp. 82. § (1) és 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes fellebbezési eljárási illetékből és ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségének megfizetésére a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM r.) 2. § (1) bekezdés szerint. A felszámított ügyvédi munkadíj összegét a bíróság az IM r. 2. § (2) bekezdése alapján – figyelemmel a jogi képviselő másodfokú eljárásban kifejtett tevékenységével (két darab, 3 oldal terjedelmű beadvány) arányban állóra – mérsékelte.

[65] A tárgyi költségfeljegyzési jogos perben (az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 62. § (1) bekezdés i) pont) az ítéltábla megállapította, hogy a feljegyzett 191.953,- forint fellebbezési eljárási illeték az eredménytelenül fellebbező felperes részére engedélyezett munkavállalói költségkedvezményre figyelemmel a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

[66] A 160/2021. (IV.01.) Korm.rendelettel módosított veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről szóló 112/2021. (III.06.) Korm.rendelet 27. § (1) bekezdése és 40. § alapján az ítéltábla a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el.

Szeged, 2021. május 7.

Dr. Hámori Attila s.k.
a tanács elnöke

Dr. Dobler László s.k.
előadó bíró

Dr. Tolna András s.k.
táblabíró